

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

เทศบาลตำบลเมืองจาย อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

เทศบาลตำบลเมืองจาย ในเขตการปกครองของอำเภอเชียงดาว ได้รับการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลเมืองจาย ตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ.๒๕๔๒ ตามประกาศ ราชกิจจานุเบกษา ฉบับภูมิภาคเล่ม ๑๖๖ ตอนที่ ๙ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีผลบังคับใช้ในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบด้วย หมู่ที่ ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๑๐ และ ๑๑

๑. ด้านกายภาพ

๑.๑ ลักษณะที่ตั้ง

เทศบาลตำบลเมืองจาย ตั้งอยู่ที่ราบร�หัวหินทิศตะวันตกเฉียงเหนือของอำเภอเชียงดาว อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเชียงดาว ๑๒ กิโลเมตร อยู่ห่างจากตัวจังหวัดเชียงใหม่ ๘๒ กิโลเมตร สามารถเดินทางมาได้โดยทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๗๘ (ถนนสายแม่ขอน-นาหาย) มีอาณาเขตโดยรอบเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติและป่าเชียงดาว ทิศเหนือติดกับลำห้วยแม่จาย และบ้านสันป่าใหญ่ ทิศใต้ติดทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๗ เชียงใหม่-ฝาง และป่าสงวนแห่งชาติป่าเชียงดาว ทิศตะวันออก ติดป่าสงวนแห่งชาติป่าดอยเชียงดาว ทิศตะวันตก ติดบ้านหนองบัวและบ้านสหกรณ์ โดยเขตเทศบาลตำบลเมืองจาย มีพื้นที่ทั้งสิ้นประมาณ ๖,๑๒๕ ไร่ หรือ ๙.๘ ตารางกิโลเมตร

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่โดยทั่วไปของชุมชนเทศบาลตำบลเมืองจาย ลักษณะเป็นพื้นที่ราบมีลำน้ำ 略有สายไหล ผ่านชุมชน โดยด้านทิศเหนือสุดเป็นห้วยแม่จาย ถัดมาคือ ลำน้ำโ虻ขาม ลำน้ำแม่ขอน ด้านทิศตะวันตกมีห้วยท่าล้อ ลำน้ำต่าง ๆ เหล่านี้ไหลลงสู่แม่น้ำปิงทางทิศตะวันออก

ทิศเหนือ

หลักเขตที่ ๑ ตั้งอยู่ริมแม่จายฝั่งเหนือ ตรงจุดที่อยู่ตามแนวเส้นระยะทาง ๘๐๐ เมตร กับศูนย์กลางถนนสายแม่ขอน-นาหาย ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ (บริเวณหมู่ที่ ๑ บ้านเมืองจายเหนือ)

หลักเขตที่ ๒ ตั้งอยู่ริมห้วยแม่จายฝั่งเหนือ ตรงจุดที่อยู่ตามแนวเส้นขนาดระยะทาง ๖๐๐ เมตร กับศูนย์กลางถนนสายแม่ขอน-นาหาย ไปทางทิศตะวันออก (บริเวณหมู่ที่ ๑ บ้านเมืองจายเหนือ)

ทิศใต้

ติดทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๗ สายเชียงใหม่-ฝาง และป่าสงวนแห่งชาติติดอยเชียงดาว (บริเวณหมู่ที่ ๔ บ้านแม่ขอน)

ทิศตะวันออก

หลักเขตที่ ๓ ตั้งอยู่ตามแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าเชียงดาว ตรงจุดที่อยู่ตามแนวเส้นตั้งจากกับศูนย์กลางถนนสายแม่ขอน-นาหาย ตรงจุดที่อยู่ห่างจากริมสะพานข้ามลำห้วยโ虻ขามฝั่งใต้ ระยะทาง ๔๕๐ เมตร ไปทางทิศใต้ถนนสายแม่ขอน-นาหาย (บริเวณหมู่ที่ ๒ บ้านเมืองจายใต้)

หลักเขตที่ ๔ ตั้งอยู่แนวเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าเชียงดาว ตรงจุดที่อยู่แนวเส้นตั้งจากกับศูนย์กลางถนนสายแม่ขอน-นาหาย ตรงจุดที่อยู่ห่างจากริมสะพานข้ามห้วยลำน้ำแม่ขอนฝั่งเหนือไปทางทิศเหนือระยะทาง ๔๐๐ เมตร ตามแนวถนนสายแม่ขอน-นาหาย (บริเวณหมู่ที่ ๑๐ บ้านสัน)

หลักเขตที่ ๕ ตั้งอยู่แนวเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าเชียงดาว ตรงจุดที่อยู่ตามแนวเส้นตั้งจากระยะทาง ๖๐๐ เมตร กับถนนสายแม่ขอน-นาหาย (บริเวณหมู่ที่ ๔ บ้านแม่ขอน)

ทิศตะวันตก

หลักเขตที่ ๖ ตั้งอยู่ตรงจุดลำน้ำแม่ขอนฝั่งใต้บรรจบกับเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าดอยเชียงดาว

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพอากาศโดยทั่วไปของเทศบาลตำบลเมืองงาย มีลักษณะคล้ายคลึงกับสภาพอากาศโดยทั่วไปของจังหวัดเชียงใหม่ แบ่งออกเป็น ๓ ฤดู คือ ฤดูหนาว ฤดูร้อน ฤดูฝน

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ อากาศจะแห้งแล้งและหนาวเย็น อุณหภูมิต่ำสุดอยู่ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบนพื้นที่ภูเขาสูง ซึ่งจะมีอากาศหนาวเย็นมาก อุณหภูมิต่ำสุดวัดได้ ๕ องศาเซลเซียส ในช่วงเวลากลางคืนอุณหภูมิจะต่ำกว่าในเวลากลางวันประมาณ ๕-๖ องศาเซลเซียส

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงประมาณเดือนพฤษภาคม อุณหภูมิสูงกว่าในช่วงเวลาอื่น ๆ ในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม อากาศจะร้อนอบอ้าว อุณหภูมิขึ้นสูงถึง ๔๐ องศาเซลเซียส

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนมิถุนายนถึงปลายเดือนกันยายนหรือต้นเดือนตุลาคม เดือนที่มีฝนตกหนักที่สุดคือ เดือนสิงหาคม ฝนที่ตกในบริเวณส่วนหนึ่งเกิดจากลมรุสมตะวันออกเฉียงใต้ที่พัดมาจากอ่าวเบงกอล อ่าวไทย และส่วนหนึ่งมาจากการพายุดีเปรสชั่นจากทะเลจีนใต้ เมื่อถึงประมาณปลายเดือนกันยายน ลมรุสมตะวันตกเฉียงเหนือจากประเทศไทยจะพัดลงมาทางใต้形成มวลอากาศแห้งมาสู่บริเวณนี้ ทำให้ฝนตกน้อยลงจนหมดไปในที่สุด

๑.๔ ลักษณะของดิน

ลักษณะของดิน เป็นแบบดินร่วนปนทราย และดินเหนียวปนทราย สามารถเพาะปลูกได้ดี

๒. ด้านการเมือง/การปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง

เมืองงายตั้งอยู่ในเขตท้องที่อำเภอเชียงดาว เสน่ห์ทางการค้ามีติดต่อกับพื้นที่โดยรอบ โดยมีถนนสายแม่ข่อน-แก่นอย เป็นเส้นทางหลักของชุมชน สามารถติดต่อกับอำเภอเวียงแหงและชายแดนพม่า ซึ่งสามารถติดต่อทำการค้าได้ และติดต่อกับอำเภอเชียงดาวได้โดยสะดวก หมู่บ้านที่อยู่ในเขตการปกครองของเทศบาลตำบลเมืองงาย ประกอบด้วย

- หมู่ที่ ๑ บ้านเมืองงายเหนือ
- หมู่ที่ ๒ บ้านเมืองงายใต้
- หมู่ที่ ๓ บ้านใหม่
- หมู่ที่ ๔ บ้านแม่ขอน
- หมู่ที่ ๙ บ้านม่วงจั่ม
- หมู่ที่ ๑๐ บ้านสัน
- หมู่ที่ ๑๑ บ้านหนองบัว

๒.๒ การเลือกตั้ง

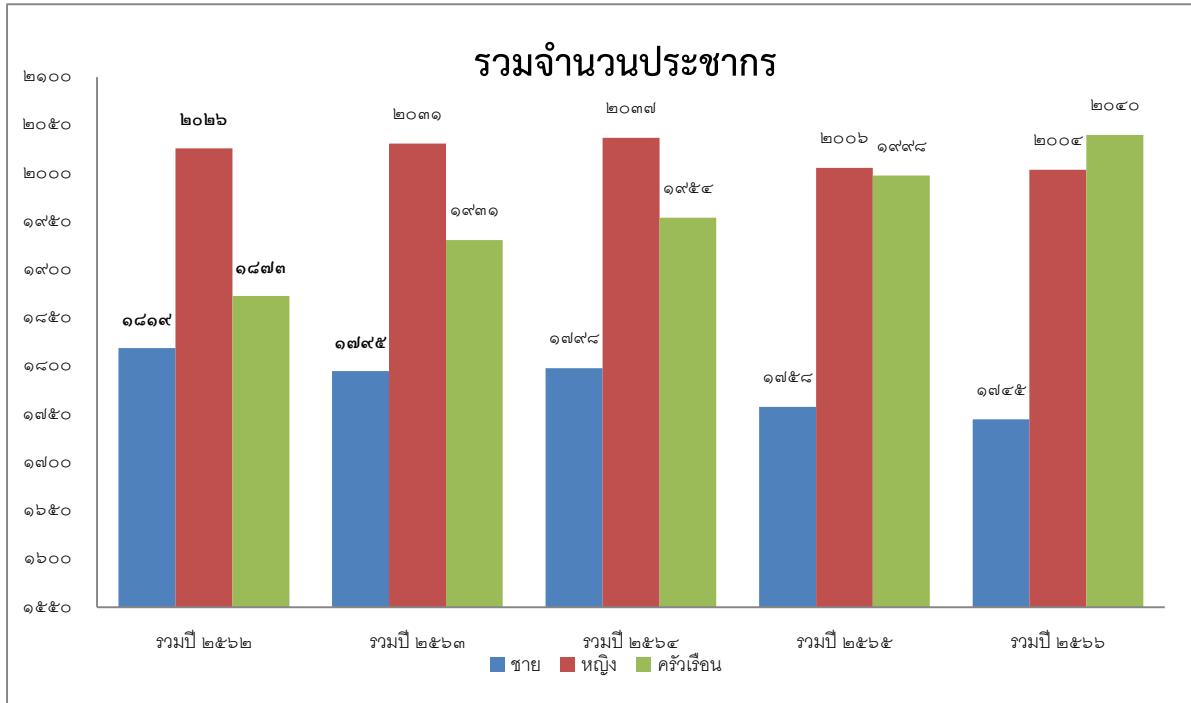
เขตเลือกตั้งแบ่งเป็น ๒ เขต ดังนี้ เขต ๑ และ เขต ๒

เขตเลือกตั้งที่ ๑ ประกอบด้วย หมู่ที่ ๑, หมู่ที่ ๒, หมู่ที่ ๙ และหมู่ที่ ๑๑
เขตเลือกตั้งที่ ๒ ประกอบด้วย หมู่ที่ ๓, หมู่ที่ ๔ และหมู่ที่ ๑๐

๓. ประชากร

๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

ตารางแสดงจำนวนประชากรและครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลเมืองงายระยะเวลา ๕ ปี



๓.๒ ช่วงอายุและจำนวนประชากร

ชาย ๑,๓๔๗ คน หญิง ๑,๙๙๙ คน รวม ๓,๓๔๖ คน แยกเป็น ช่วงอายุดังนี้

	ชาย	หญิง	รวม	หมายเหตุ
จำนวนประชากรเยาวชน	๒๗๐	๒๖๐	๕๓๐	อายุต่ำกว่า ๑๘
จำนวนประชากร	๙๔๗	๑,๐๐๓	๑,๙๕๐	อายุ ๑๙-๕๙
จำนวนประชากรผู้สูงอายุ	๕๓๐	๗๓๖	๑,๒๖๖	อายุ ๖๐ ปีขึ้นไป

ข้อมูลจากสำนักทะเบียนเทศบาลตำบลเมืองงาย

ข้อมูล ณ เดือนมกราคม ๒๕๖๗

๔. สภาพทางสังคม

๔.๑ การศึกษา

บริการทางด้านการศึกษาในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเมืองงาย มีโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่สอนตั้งแต่ระดับเด็กเล็กก่อนวัยเรียน จนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ดังนี้

๑. สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๓ จำนวน ๒ แห่ง ดังนี้
 - โรงเรียนชุมชนบ้านเมืองงาย ตั้งอยู่บริเวณหมู่ที่ ๒ (อนุบาล - ม. ๓)
 - โรงเรียนบ้านใหม่ ตั้งอยู่บริเวณหมู่ที่ ๓ (ป.๑ - ป.๖)

๒. สังกัดเทศบาลตำบลเมืองงาย จำนวน ๑ แห่ง ดังนี้

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลเมืองงาย

การศึกษาในเขตเทศบาลตำบลเมืองงาย อยู่ในระดับที่เพียงพอ เพราะอยู่ใกล้ชุมชนอำเภอเชียงดาว และยังอยู่ใกล้กับโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำอำเภอ คือโรงเรียนเชียงดาววิทยาคม ซึ่งอยู่นอกเขตเทศบาล ไปทางทิศใต้ทางถนนเชียงใหม่-ฝาง ห่างจากเขตเทศบาลตำบลเมืองงายประมาณ ๖ กิโลเมตร

๔.๒ สาธารณสุข

ในเขตเทศบาลตำบลเมืองงายมีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเมืองงาย จำนวน ๑ แห่ง มีบุคลากรทางการแพทย์ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพในเขตพื้นที่เทศบาล คือ นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ จำนวน ๒ คน นักวิชาการทันตสาธารณสุขปฏิบัติการ จำนวน ๑ คน พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ ๑ คน พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ ๑ คน แพทย์แผนไทย จำนวน ๑ คน ผู้ช่วยแพทย์แผนไทย จำนวน ๑ คน พนักงานบริการ ๓ คน และอาสาสมัครสาธารณสุข จำนวน ๑๕๘ คน

สถิติที่ผ่านมาปีจำนวนผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเมืองงายประจำตำบลมีสาเหตุของการเจ็บป่วย ๕ อันดับแรก คือ

๑. โรคความดันโลหิตสูง
๒. โรคเบาหวาน
๓. การติดเชื้อของทางเดินหายใจส่วนบนแบบเนียบพลันอื่นๆ
๔. ฟันฟุ้ง
๕. เนื้อเยื่อผิดปกติ

๔.๓ อาชญากรรม

ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเมืองงายไม่มีเหตุอาชญากรรมเกิดขึ้น เทศบาลได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ คือการติดตั้งกล้องวงจรปิดในจุดที่เป็นที่สาธารณะ รวมทั้งได้ตั้งจุดบริการ ในช่วงเทศกาลที่มีวันหยุดหลายวันเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชน

๔.๔ ยาเสพติด

ปัญหายาเสพติดในชุมชนของเทศบาลเป็นปัญหาที่จัดการได้ยาก แม้ว่าจะได้รับความร่วมมือกับทางผู้นำ ประชาชน หน่วยงานของเทศบาลที่ช่วยสอดส่องถูแลอยู่เป็นประจำ การแก้ไขปัญหาของเทศบาลสามารถทำได้ตามอำนาจหน้าที่ เช่น การรณรงค์ การประชาสัมพันธ์ การแจ้งเบาแส การฝึกอบรมให้ความรู้

๔.๕ การสังคมลังเคราะห์

เทศบาลได้ดำเนินการด้านสังคมสังเคราะห์ ดังนี้

๑. ดำเนินการออกหน่วยบริการจ่ายเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์
๒. รับลงทะเบียนและประสานโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด
๓. ประสานการขึ้นทะเบียนผู้พิการ
๔. โครงการนวัตกรรมเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ป่วยเอดส์
๕. โครงการช่วยเหลือและบรรเทาสาธารณภัยต่าง ๆ

๔.ระบบบริการพื้นฐาน

๔.๑ การคมนาคมขนส่ง

เทศบาลตำบลเมืองงาย อยู่ห่างจากตัวเมืองเชียงใหม่ ประมาณ ๘๒ กิโลเมตรติดต่อกับจังหวัดและอำเภอไก่คึ่งได้เฉพาะทางถนนต์ มีทางหลวงสายแม่ข่อน-นาหาย-แกน้อย ตัดผ่านซึ่งอำนวยความสะดวกในการติดต่อระหว่างหมู่บ้านและตำบล ทำให้การขนส่งผลผลิตทางการเกษตรออกสู่ตลาดเป็นไปโดยความสะดวกและรวดเร็ว

สำหรับถนน ตrox ซอย ภายในเขตเทศบาลตำบลเมืองงาย ซึ่งครอบคลุม ๑ ตำบล ๗ หมู่บ้าน มีถนนสายหลักอยู่ ๔ สาย และ ๑๕๕ ซอย ถนนและสะพานในเขตเทศบาลตำบลเมืองงายประกอบด้วย

ถนนคอนกรีต	จำนวน ๑๒๗ สาย
ถนนดินลูกรัง	จำนวน ๑๒ สาย
ถนนคอนกรีตและถนนลูกรัง	จำนวน ๒๒ สาย
ถนนลาดยาง	จำนวน ๒ สาย
สะพานคอนกรีต	จำนวน ๙ แห่ง

๔.๒ ไฟฟ้า

ชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเมืองงายส่วนใหญ่ ใช้ไฟฟ้าจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาตำบลเชียงดาว โดยประชาชนมีการใช้ไฟฟ้าทุกครัวเรือน ถนนในเขตเทศบาลตำบลเมืองงาย มีโคมไฟฟ้าสาธารณะ (ไฟส่องสว่าง) จำนวน ๖๔๕ จุด เพื่อใช้ป้องกันการเกิดปัญหาอาชญากรรมและลดอุบัติเหตุ

๔.๓ ประปา

ระบบประปาในเขตพื้นที่ มีประปาดังนี้

ประปาบ้านเดี่ยว	หมู่ที่ ๓ เต็มพื้นที่
ประปาบ้านเดี่ยว	หมู่ที่ ๔ เต็มพื้นที่
ประปาบ้านเดี่ยว	หมู่ที่ ๑๐ เต็มพื้นที่
ประปาบ้านเดี่ยว	หมู่ที่ ๑,๒ เต็มพื้นที่
ประปาบ้านเดี่ยว	หมู่ที่ ๙ เต็มพื้นที่
ประปาบ้านเดี่ยว	หมู่ที่ ๑ เต็มพื้นที่

๔.๔ โทรศัพท์

ด้านการสื่อสาร ส่วนใหญ่ทุกครัวเรือนมีโทรศัพท์ใช้ นอกจากนี้ยังมีสถานีส่งสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ของผู้ให้บริการเอกชนด้วย

๔.๕ ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเมืองงายมีบริการไปรษณีย์ตำบลเมืองงาย สำนักงานตั้งอยู่ หมู่ที่ ๒ บ้านเมืองงาย มีบริการขนส่งสินค้าภาคเอกชนจำนวน ๒ แห่ง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ บ้านเมืองงาย

๖. ระบบเศรษฐกิจ

๖.๑ การเกษตร

เศรษฐกิจของเทศบาลตำบลเมืองงาย ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับผลผลิตทางเกษตรคิดเป็นร้อยละ ๘๐ ของประชากรในพื้นที่ ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะภูมิประเทศของชุมชนเป็นพื้นที่ราบที่สมบูรณ์ ซึ่งมีลำน้ำห้วยหลายสายไหลผ่าน อาชีพที่ทำส่วนใหญ่ ได้แก่ ปลูกข้าว ปลูกกระเทียม ปลูกข้าวโพด และปลูกผักต่าง ๆ

ด้านปศุสัตว์ ประชากรส่วนใหญ่จะเลี้ยงสัตว์เพื่อบริโภคในครัวเรือน ส่วนผลผลิตที่เหลือจากการบริโภคจะนำมาขายที่ตลาดสดในเขตเทศบาล ได้แก่ โค กระบือ สุกร ไก่ เป็นต้น

พื้นที่ที่มีน้ำเพียงพอต่อการทำเกษตรกรรมมีอยู่ประมาณ ๓,๐๐๐ ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ติดกับลำน้ำต่าง ๆ ที่ไหลผ่าน อาชีพที่สำคัญคือ ปลูกข้าว ปลูกกระเทียม

๖.๒ การปศุสัตว์

เป็นการประกอบการในลักษณะเลี้ยงในครัวเรือนเพื่อบริโภคในครัวเรือน เช่น การเลี้ยงไก่ สุกร โค กระบือ

๖.๓ การบริการ

รีสอร์ฟ ห้องพัก	๙	แห่ง
คาราโอเกะ	๒	แห่ง

๖.๔ การท่องเที่ยว

๑. พระสุปฏเจดีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราชานุสรณ์ ตั้งอยู่ที่บ้านเมืองงาย หมู่ที่ ๒ ตำบลเมืองงาย เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ที่สำคัญ และเป็นที่นับถือเคารพสักการบูชาของประชาชนทั่วไป

๒. อุทยานตำนานข้าง ตั้งอยู่ที่บ้านแม่ข้อน หมู่ที่ ๔ ตำบลเมืองงาย เป็นสถานที่ท่องเที่ยวและแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ และศิลปะ

๖.๕ อุตสาหกรรม

เนื่องจากชุมชนเทศบาลเมืองงาย เป็นชุมชนเกษตรกรรม อุตสาหกรรมที่มีอยู่ในชุมชนจึงเป็นอุตสาหกรรมที่ต่อเนื่องจากภาคเกษตรกรรมได้แก่ โรงสีข้าวนาดกลางและโรงสีข้าวนาดเล็ก

ในเขตเทศบาลตำบลเมืองงาย มีการประกอบอุตสาหกรรมขนาดเล็กดังนี้

โรงกลึงนาดเล็ก	จำนวน ๑ แห่ง	(ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒)
โรงผลิตน้ำดื่ม	จำนวน ๒ แห่ง	(ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑, ๔)
โรงสีข้าวนาดกลาง	จำนวน ๑ แห่ง	(ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒)
โรงสีข้าวเศรษฐกิจชุมชน	จำนวน ๑ แห่ง	(ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓)

๖.๖ การพานิชย์และกลุ่มอาชีพ

การพาณิชย์

สถานีบริการน้ำมัน	จำนวน	๑	แห่ง
ตลาดสด	จำนวน	๒	แห่ง
ร้านค้าประเภทเครื่องอุปโภคและบริโภค	จำนวน	๘๐	แห่ง
ประเภทบริการทั่วไป	จำนวน	๖๑	แห่ง

กลุ่มอาชีพ

มีกลุ่มอาชีพ จำนวน ๕ กลุ่ม

๑. กลุ่มแม่บ้าน บ้านเมืองง่าย หมู่ที่ ๑
๒. กลุ่มแม่บ้าน บ้านเมืองง่าย หมู่ที่ ๒
๓. กลุ่มทำขนมจีนบ้านใหม่ หมู่ที่ ๓
๔. กลุ่มพัฒนาสตรีเมืองง่าย หมู่ที่ ๙
๕. กลุ่มดอยนางชราบาล เทศบาลตำบลเมืองงาย

๖.๗ แรงงาน

ตลาดแรงงานในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเมืองงายส่วนใหญ่เป็นแรงงานเพื่อการเกษตรกรรม จะมีการว่าจ้างแรงงานตามฤดูกาลผลิตและรับจ้าง

๗. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๗.๑ การนับถือศาสนา

ประชาชนส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ โดยมีวัดเป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวพุทธ จำนวน ๖ วัด และ ๑ สำนักสงฆ์ ตามหมู่บ้านดังนี้

- หมู่ที่ ๑ วัดเชียงยืน
- หมู่ที่ ๒ วัดเชียงมั่น
- หมู่ที่ ๓ วัดศรีบุญเรือง
- หมู่ที่ ๔ วัดสะอาดชัยศรี
- หมู่ที่ ๕ วัดยั่มพาราม
- หมู่ที่ ๑๐ วัดกลางทุ่ง
- หมู่ที่ ๑๑ สำนักสงฆ์มงคลนิมิต

๗.๒ ประเพณีและงานประจำปี

วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญในเขตเทศบาลถือปฏิสูบมาและอนุรักษ์ไว้ดังนี้
ประเพณีสงกรานต์

จัดขึ้นในช่วงเทศกาลสงกรานต์ของทุกปี ประกอบด้วยพิธีรดน้ำหัวผู้แข่งกับและบุคคลที่ประชาชนในเขตเทศบาลให้ความเคารพนับถือ เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ นายอำเภอเชียงดาว นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลเมืองงาย

ประเพณีสงน้ำพระสูปเจดีย์พระนเรศวรมหาราช

จัดขึ้นในวันที่ ๑๖ เมษายนของทุกปี โดยส่วนงานราชการ หน่วยงานต่าง ๆ และประชาชนทั่วไปจะร่วมกันเดินขบวนมาทำพิธีที่พระสูปฯ

พิธีงานวันยุทธหัตถี

จัดขึ้นในวันที่ ๑๙ มกราคมของทุกปี มีการจัดพิธีบวงสรวงแบบพราหมณ์ และมีการถวายพาน พุ่มสักการะของส่วนราชการ หน่วยงานต่าง ๆ และประชาชนทั่วไป

พิธีวันคล้ายวันสวรรค์พระบาทสมเด็จพระนเรศวรมหาราช

จัดขึ้นในวันที่ ๒๕ เมษายนของทุกปี มีการจัดพิธีบวงสรวงแบบพราหมณ์ และมีการถวายพาน พุ่มสักการะของส่วนราชการ หน่วยงานต่าง ๆ และประชาชนทั่วไป

ประเพณีแห่เทียนพรรษา

จัดขึ้นในช่วงเทศกาลเข้าพรรษา ประมาณเดือนกรกฎาคมของทุกปี โดยมีการตั้งขบวนแห่เทียนพรรษาในบริเวณสำนักงานเทศบาล แล้วแห่เทียนพรรษาไปถวายยังวัดในเขตเทศบาล

ประเพณีลอยกระทง

เทศบาลตำบลเมืองจาย ได้จัดประเพณีลอยกระทงประมาณเดือนพฤษจิกายนของทุกปี โดยดำเนินการกิจกรรมเพื่อสืบสานวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น การส่งเสริมการทำซัมประทูป้า การทำกระทงจากใบตอง

๗.๓ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น ผลิตภัณฑ์จักسان การทำกระเทียมดอง(การถนอมอาหาร) ภาษาท้องถิ่น คือ ภาษาพื้นเมือง ภาษาล้านนา

๗.๔ สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

๑. กลุ่มแม่บ้าน บ้านเมืองจายเหนือ หมู่ที่ ๑

ผลิตภัณฑ์ คือ กระเทียมดอง, ไข่เค็ม

๒. กลุ่มบ้านโคเรเซ็ต บ้านเมืองจายเหนือ หมู่ที่ ๑

ผลิตภัณฑ์งานถักโคเซ็ต เช่น ตุ๊กตาถักโคเซ็ต(พวงกุญแจ), กล่องใส่กระดาษชำระ

๓. กลุ่มแม่บ้าน บ้านเมืองจาย หมู่ที่ ๒

ผลิตภัณฑ์ คือ น้ำพริกเครื่องแกง

๔. กลุ่มทำขนมจีนบ้านใหม่ หมู่ที่ ๓

ผลิตภัณฑ์ คือ ขนมจีน

๕. กลุ่มพัฒนาสตรีเมืองจาย หมู่ที่ ๕

ผลิตภัณฑ์ คือ โคมไฟ

๖. กลุ่มโดยนางชราบาล เทศบาลตำบลเมืองจาย ผลิตภัณฑ์ คือ กระเทียมดอง

๗. ผลิตภัณฑ์ของบ้านหนองบัว หมู่ที่ ๑๑ คือ น้ำพริกและกล้วยฉاب

๘. ทรัพยากรธรรมชาติ

๘.๑ น้ำ

สภาพพื้นที่โดยทั่วไปของชุมชนเทศบาลตำบลเมืองจาย ลักษณะเป็นพื้นที่ร้าง มีลำน้ำหลายสายไหลผ่านชุมชน โดยด้านทิศเหนือสุดเป็นห้วยแม่ง่าย ถัดมาคือ ลำน้ำโป่งขาม ลำน้ำแม่ข่อน ด้านทิศตะวันตก มีห้วยท่าล้อ ลำน้ำต่าง ๆ เหล่านี้ไหลลงสู่แม่น้ำปิงทางทิศตะวันออก

๘.๒ ป่าไม้

ติดต่อกับเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าเชียงดาว

๙.บริเวณสถานที่ราชการและสาธารณูปโภค

สถานที่ราชการในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเมืองจาย โดยมีรายละเอียดดังนี้	
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเมืองจาย	จำนวน ๑ แห่ง
หน่วยบริการประชาชนสถานีตำรวจนครเรชียงดาว (ตู้ยามตำรวจน)	จำนวน ๑ แห่ง
หน่วยควบคุมโรคติดต่อนำโดยแมลง	จำนวน ๑ แห่ง
โรงเรียน	จำนวน ๒ แห่ง
โรงเรียนชุมชนบ้านเมืองจาย	
โรงเรียนบ้านใหม่	

สถานที่สำคัญอื่นในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเมืองจาย

ศูนย์ฝึกอาชีพคนพิการอาชีวิน อำเภอเชียงดาว ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ บ้านแม่ข้อน